

«Veure a venir» o «veure venir»?

ROBERT GÓMEZ-TEN (Universitat de Girona)

La descripció de les formes *veure venir* i *veure a venir* per part dels diccionaris en la nostra llengua constata, un cop més, que el llenguatge no funciona amb lògica. Com veurem, hi ha un seguit d'irregularitats lèxiques que fan que a vegades pensem que hi ha un desdoblament d'un sol significat en dues formes diferents o bé un sincretisme, és a dir, una sola forma que serveixi per a dues funcions o, en aquest cas, dos significats diferents. Tot seguit miraré d'exposar d'una manera planera l'estat de la qüestió.

En primer lloc, si consultem l'*Hiperdiccionari de l'Enciclopèdia Catalana*, a l'entrada de la preposició *A* veurem que diu: «**a** prep. De verbs que expressen una percepció dels sentits: *Ho sentireu a dir. T'he vist a venir*». A l'entrada del verb DISSIMULAR diu: «**dis-simular** v/tr/abs/ *Tu dissimules però ja fa estona que et veig venir!*». Finalment, a l'entrada VEURE diu «**veure venir** (algú) fig. *Penetrar les seves intencions*». Com es veu, doncs, la inserció de la preposició no faria variar el significat de dues formes com *veure a venir* i *veure venir*. En aquest cas, tot ens faria pensar que hi ha un desdoblament de formes sota un sol significat.

En segon lloc, consultant la segona edició del *Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans*, a l'entrada principal VENIR només hi ha la forma: «**veure venir** algú: *Penetrar les seves intencions*». En aquest cas, doncs, no hi ha cap possibilitat de dualitat de formes.

En tercer lloc, consultant el *Gran diccionari de l'Enciclopèdia Catalana* (GDEC), a l'entrada VENIR només hi ha la forma: «**veure a venir**: *Adonar-se de seguida del que es prepara o del que passa. Ja veig a venir que em demanarà diners*». En aquest cas, però, tot ens faria pensar que hi ha dos significats diferents.

De fet, en el *Diccionari català-valencià-balear* (DCVB) sols hi figura *estar a veure venir* que, com veiem, es troba sense la preposició *a*, encara que fusionada dins un paquet on també hi ha aquesta preposició: *estar a veure venir*. Curiosament, el DCVB en diu

dues coses diferents en dues entrades diferents. A l'entrada VEURE, hi trobem: «(n) **estar a veure venir**: *estar a l'aguait, vigilant, sense actuar fins que es consideri oportú segons el que ocorre*». A l'entrada VENIR, hi trobem: «(c) **estar a veure venir**: *esperar amb paciència o amb calma els esdeveniments*».

Tornem a ser a cap de carrer. És exactament el mateix, *veure venir* que *veure a venir*? La confusió que provoca aquesta dualitat de formes en el dialecte central prové del fet que, en aquest dialecte, juntament amb el septentrional, el contacte vocàlic entre *veure* i *a* no es distingeix, perquè es resol amb l'elisió d'una de les vocals neutres. D'aquesta manera, el camp d'estudi queda reduït a formes on *veure* no estigui en infinitiu ni en formes femenines de participi passat (vegeu Bastardas, 2003, pp. 97-98). Únicament servirien, doncs, formes com, per exemple: *ja he vist a venir* [...] o *ja he vist venir* [...]; *ja veu a venir* [...] o *ja veu venir* [...], on no hi ha cap contacte vocàlic.

Per altra banda, probablement també s'hi barreja el canvi de preposició dels verbs regits davant d'infinitiu que explica Fabra: *pensa en mi* però *pensa a dir-m'ho*; com que hi ha tants contextos on sempre traiem la preposició *a* perquè s'elideix com a fenomen fonològic, sovint acabem per no posar-la-hi.

Parem esment al fet, atenent exclusivament al sentit que el GDEC (diccionari normatiu?) dóna a *veure a venir* 'endevinar les intencions':

— Vaig **veure venir** en Pere **per la rambla**. 'Vaig veure que en Pere venia **per la rambla** / Vaig veure en Pere venir **per la rambla**'.

Aquest fenomen s'explica detalladament dins la *Gramàtica del català contemporani* (Joan Solà et al., Empúries, Barcelona 2002, pp. 2423-2428), en el capítol 20.3 dels «Infinitius amb verbs causatius i de percepció»:

— Vaig **veure a venir** en Pere. 'Vaig endevinar les intencions d'en Pere'.

— *Vaig **veure a venir** en Pere **per la rambla**.

Davant d'aquest primer acostament, per començar a entreveure la presumpta distinció entre aquestes dues formes tan confuses i confoses, hauríem d'anar a fonts importants en els models de llengua en prosa dels autors de la primera meitat del segle XX. Si en un inici el GDEC ja no deia el mateix que l'*Hiperdiccionari de l'Enciclopèdia Catalana* o que el DCVB, en el cas de la prosa, pel que sembla, ens tornen a confondre:

— «Es **veuen venir** desacords públics cada vegada més grossos [...]» (*Epistolari Joan Coromines i Josep Maria de Casacuberta*, Edicions Curial, Barcelona 2005, p. 126).

— «Si es **veu venir** que dos nomenaments simultanis després de nomenar En Moll són impossibles, és preferible doncs d'ajornar per ara [...]» (*Epistolari Joan Coromines i Josep Maria de Casacuberta*, Edicions Curial, Barcelona 2005, p. 126).

— «—¿Però és que vostè creu que no els **veig venir**...? Aquesta classe de tipus, els endevino de molt lluny» (Josep Pla, O.C., *La vida amarga*, Destino, Barcelona 2004, p. 121).

— «La meva estada a Zuric s'acaba i **veig venir** que me n'aniré sense haver fet moltes coses que fora d'ací ja no podré fer» (*Epistolari Joan Coromines i Pere Coromines*, Edicions Curial, Barcelona 2006).

Com es veu, són opcions de l'entrada corresponent al GDEC, però amb la forma sense preposició:

— 'S'endevinen les intencions'.

— 'Ens adonem que es preparen desacords públics cada vegada més grossos [...]'.
— 'Si ens adonem que els dos nomenaments simultanis [...]'.
— 'La meva estada a Zuric s'acaba i endevino que me n'aniré sense [...]'. Però, en aquest cas, tot ens fa pensar que hi ha un desdoblament de formes sota un sol significat.

— 'La meva estada a Zuric s'acaba i endevino que me n'aniré sense [...]'. Però, en aquest cas, tot ens fa pensar que hi ha un desdoblament de formes sota un sol significat.

— 'La meva estada a Zuric s'acaba i endevino que me n'aniré sense [...]'. Però, en aquest cas, tot ens fa pensar que hi ha un desdoblament de formes sota un sol significat.

També podem comprovar en els tres casos següents, de l'entrada corresponent en el DCVB, com el significat és el de 'esperar pacientment per actuar oportunament'; no té cap més interpretació possible.

— «[...] *hom es posa a veure venir*» (Josep Pla, O.C. *El que hem menjat*, Destino, Barcelona 2004, p. 103).

— «[...] *posant-se a veure venir*» (Josep Pla, *O.C. Primera volada*, Destino, Barcelona 2004, p. 244).

— «[...] *ens cal estar a veure venir*» (*Epistolari Joan Coromines i Carles Riba*, Edicions Curial, Barcelona 2003, p. 111).

Tenim encara aquest exemple de sota, molt ambigu, pel fet que sota la forma de *veure venir* s'hi superposen dos significats: el que porta el *GDEC*, a l'entrada amb preposició *veure a venir* 'endevinar les intencions (en aquest cas, les intencions dels atacs)' i el que porta el *DCVB* a l'entrada *estar a veure venir* 'esperar pacientment per actuar oportunament (en aquest cas, en les reaccions dels ressentiments personals)':

— «Quan a això s'afegeixen ressentiments personals, s'acut a atacs indirectes de mala fe (que se solen encomanar a d'altres) i que són tant més irritants com més l'ideal que ells defensen és noble. És en nom d'aquest i dels perjudicis petits o grans que li'n pervindrien, que cal perdonar-los i evitar una baralla. El que deixa al seu darrera dues o tres obres sòlides, que restaran, es pot riure de les pedretes; si endemés ha tret vuit rebrots disposats cada un a fer-se un lloc en el seu país digne de la soca, i li queden 25 anys per a *veure venir*, es pot permetre el luxe de no sentir-les» (*Epistolari Joan Coromines i Pere Coromines*, Edicions Curial, Barcelona 2006, p. 266).

És evident que la importància final d'un nou diccionari normatiu com el *DIEC-2* no és pas la inclusió de tal o tal paraula, o que *ara ja es pugui dir* (vegeu Solà, 2007, p. 6) sinó l'operació global que s'ha realitzat i els criteris que l'han guiada. De ben segur que hi ha hagut, doncs, una forta intervenció en la llista general d'articles inclosos. De ben segur, doncs, que també hi ha hagut una forta intervenció en l'elaboració de la informació dels articles. Però, si el torn dels professionals serveix per a valorar-ne els aspectes (no sé pas si més positius o més negatius, tant se val), ha de ser en to constructiu i amb esperit crític.

Sens dubte, que hi hagi la dualitat de significats, tant a l'entrada *veure venir* com *veure a venir* (que totes dues entrades puguin significar indistintament 'endevinar les intencions' i 'vaig veure que X venia per Y' / 'vaig veure X venir per Y') no perjudica per res del món la salut de la llengua. El que potser no li és tan saludable és el culte al silenci absolut davant l'embull de criteris, sovint tant desorientadors com contradictoris, que s'hi observa d'una manera conjunta. ◆

Bibliografia

- BASTARDAS, J., «La concordança dels participis dels verbs de percepció: *sentir* i *veure* seguits d'un infinitiu», dins *Llengua i literatura*, núm. 14, Barcelona 2003, pp. 97-140.
- *Epistolari Joan Coromines i Carles Riba*, a cura de Josep Ferrer i Joan Pujades, Fundació Pere Coromines, Curial Edicions Catalanes, Barcelona 2002.
- *Epistolari Joan Coromines i Josep Maria de Casacuberta*, a cura de Josep Ferrer i Joan Pujades, Fundació Pere Coromines, Curial Edicions Catalanes, Barcelona 2005.
- *Epistolari Joan Coromines i Pere Coromines*, a cura de Josep Ferrer i Joan Pujades, Fundació Pere Coromines, Curial Edicions Catalanes, Barcelona 2006.
- *Gramàtica del català contemporani*, 2a edició, dirigida per Joan Solà *et al.*, Empúries, Barcelona 2002.
- *Hiperdiccionari català-castellà-anglès* [recurs electrònic] versió 1.0 / [direcció editorial: Jesús Giralt i Radigales], Enciclopèdia Catalana, Barcelona 1993.
- PLA, Josep, «*Primera volada*», «*La vida amarga*» i «*El que hem menjat*» dins *Obra completa*, Destino, Barcelona 2004.
- SOLÀ, Joan, «*DIEC-2*», dins *Avui, Cultura*, 3 de maig del 2007, p. 6.
- <http://www.grec.net/home/cel/dicc.htm> (20-3-2007).
- <http://www.iecat.net> (20-3-2007).
- <http://dlc.iec.cat> (23-5-2007).

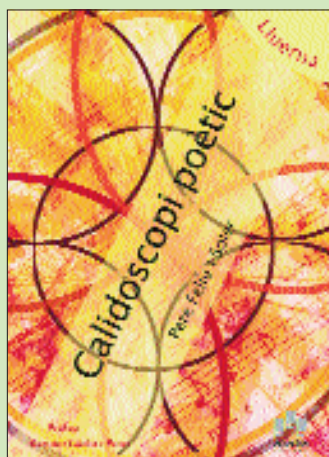
ABADIA editors - www.abadiaeditors.com [E abadia@abadiaeditors.com](mailto:abadia@abadiaeditors.com)
 ☎ +34 639107323 - Cal Camps 08697 MAÇANERS - Saldes - (L'Alt Berguedà)

UNA MOSTRA DEL NOSTRE FONS EDITORIAL

Calidoscopi

Pere Feliu i Soler
Poesia 1.120 pp. PVP 12 €

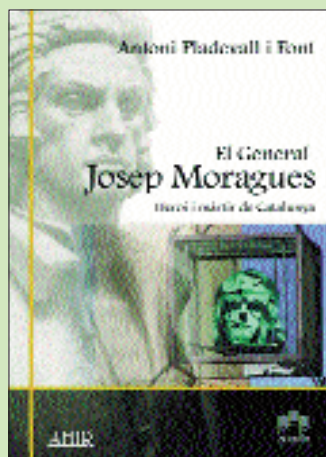
Cercle de tradicions

Manel Arqués
Narrativa 104 pp. PVP 13 €

El general Moragas

Antoni Pladevall i Font
Història 184 pp. PVP 16 €

No semblo jo

Josep Solé Turon
Narrativa 128 pp. PVP 12 €

